

***Information till dig som ska
ansöka om att sota själv***

Varför sota?

En stor del av alla bränder i bostadshus är relaterade till eldstäder och skorstenar. Vid sotning tas brandfarlig beläggning bort vilket minskar riskerna för att bränder ska uppkomma samt minskar skadan vid en eventuell brand.

Sotning är även bra för miljön. En ren panna är effektivare, drar mindre bränsle och är mer ekonomisk än en sotig panna. Sot fungerar nämligen som isolering och redan vid 1 millimeters beläggning ökar rökstemperaturen med ca 50°C vilket ökar bränsleförbrukningen med 3 %. Dessutom minskar utsläpp av miljöfarliga ämnen om man sotar regelbundet.

Möjlighet för fastighetsägaren att sota själv

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor skiljer på rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Enligt 3 kap. 4§ har kommunen ansvar för båda delarna. Lagen ger dock utrymme att låta en fastighetsägare eller någon annan som ingår i fastighetsägarens hushåll att själv utföra rengöring, i allmänt tal kallat sotning, inom den egna fastigheten. En förutsättning är att sotningen kan ske utifrån ett, från brandskyddssynpunkt, betryggande sätt. Om fastighetsägaren önskar anlita någon annan än en familjemedlem att utföra sotningen måste denne person ha minst samma kompetens som en kommunal sotare, alltså i princip vara utbildad skorstensfejare. Observera att denna möjlighet endast omfattar rengöringsmomentet (sotningen) medan brandskyddskontrollen ska utföras genom kommunens försorg.

Krav på fastighetsägare som vill sota själv

För att få medgivande att sota sin fastighet måste man styrka att man har tillräcklig kunskap för att kunna utföra sotningen på ett säkert sätt. Ett intyg från en genomgången kurs, t ex Brandskyddsföreningens utbildningspaket om "egensotning", eller studiecirkel med relevant innehåll är exempel på hur man kan styrka sin kunskap.

Ansökan

Den som vill ansöka om att själv få sota sin fastighet ska fylla i en särskild blankett. I blanketten ska den sökande fylla i:

- Uppgifter om fastighetsägare och fastighet.
- Uppgifter om sotningsobjekt.
- Fastighetsägarens eller annan utförares kompetens. Sökande ska styrka sin kompetens vad avser kunskaper eller erfarenheter om rengöring och om brandskydd. Detta kan t ex ske genom intyg av genomgången kurs.
- Teknisk utrustning och redskap som sökanden har eller avser skaffa för att utföra sotningen.
- Fastighetsägarens underskrift som intygar att uppgifterna är riktiga samt att ägaren/utföraren har fysisk förmåga att sota anläggningen.

Ansökan om att sota (rengöra) förbränningsanordningar och imkanaler på den egna fastigheten

ställs till: Räddningstjänsten, N. Infartsgatan 23, 283 34 Osby

1. Fastighetsägare och fastighet			
Namn Kalle Karlsson Alice Karlsson		Personnummer 123456-7890 234567-8901	Fastighetsbeteckning Murstocken 1:4
Adress Rökvägen 1	Postnummer 283 34	Ort Osby	Telefon 0479-12345

2. Utförare av sotning om annan än fastighetsägaren (motsvarande utbildad skorstensfejare)			
Namn eller företagsnamn		Personnummer/organisationsnummer	
Adress	Postnummer	Ort	Telefon

3. Sotningsobjekt/förbränningsanordning/imkanal		
Objekt	Fabrikat och typ	Bränsle
Värmepanna	Nibe	Olja/el
Rökspis	Husqvarna	ved
Finns brandvarnare i fastigheten? ☒ Ja ☐ Nej		
Finns handbrandsläckare i fastigheten? ☒ Ja ☐ Nej		

4. Kompetens och utrustning	
Dokumenterad utbildning, erfarenhet eller kunskap om eldstaden och tillkommande anordningar Vi har båda gått SBF:s kurs i sotning.	Bilaga Bilaga 1 och 2
Har tillgång till följande utrustning/redskap för sotning Åger viska, skrapa och stege.	

5. Villkor
Undertecknad har tagit del av och förstått vilka krav som ställs på den person som ska sota objekt på fastigheten. Undertecknad eller den som ska utföra sotningen, har kompetens och tillgång till den utrustning som krävs, har fysisk förmåga att sota objektet och förbinder sig att: <ul style="list-style-type: none">- Följa gällande sotningsfrister för respektive objekt samt att dokumentera sotningen. Dokumentation ska vid begäran visas upp för kommunen.- Anmäla ändrade förhållanden vad gäller objektet t ex val av bränsle eller ändrad eldningsfrekvens. Även ägarbyte ska anmälas till kommunen. Ett medgivande gäller tills vidare, men kan återkallas om det vid brandskyddskontroll visar sig att sotningen inte blivit utförd på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt.

6. Fastighetsägarens underskrift	
Ort/datum Osby 1/1 2015	
Underskrift <i>Kalle Karlsson</i>	<i>Alice Karlsson</i>
Namnfortydligande Kalle Karlsson	Alice Karlsson

Skyldigheter för den som sotar själv

Den som får ansökan beviljad tar över ansvaret för sotningen och förbinder sig att:

- Sota objekten enligt de sotningsfrister som gäller för respektive objekt.
- Dokumentera sotningar i en särskild liggare/journal som skall kunna uppvisas vid brandskyddskontroll.
- Anmäla ändrade förhållanden vad gäller förbränningsanläggningen till kommunen, t ex val av bränsle eller ändrad eldningsfrekvens. Även ändrade förhållanden i övrigt, t ex ägarbyte, ska anmälas till kommunen.

Prövning av ansökan

Vid prövning av ansökan beaktar kommunen:

- Anordningens komplexitet
- Riskbilden
- Den enskildes kunskap samt förutsättningar för uppgiften

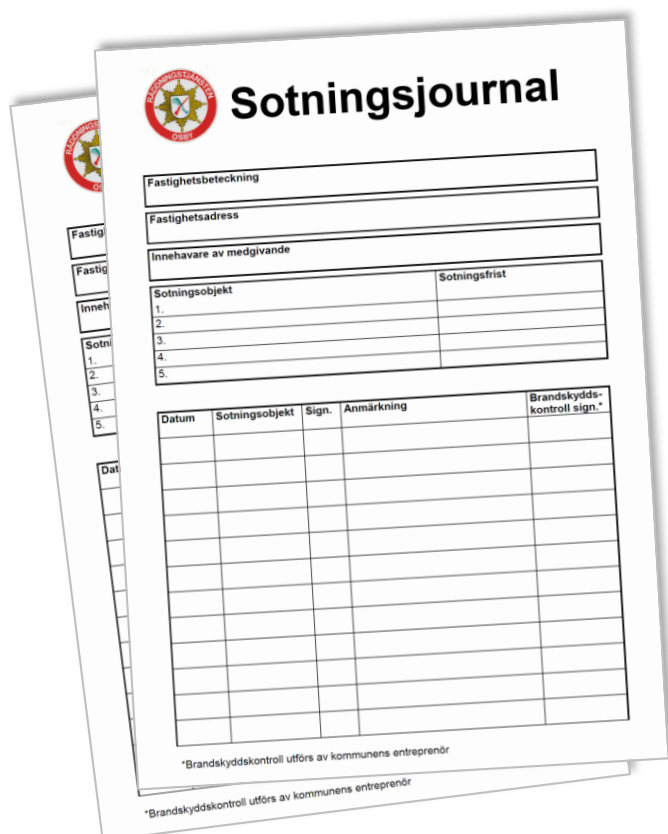
Kommunen begär även skorstensfejarmästarens yttrande över sotningsobjektets status. Skorstensfejarmästaren har sedan tidigare kommunens uppdrag att utföra den lagstadgade sotningen och brandskyddskontrollen och har därmed god kännedom om befintliga anläggningar.

Myndighetsbeslut

Kommunen fattar beslut om ansökan ska beviljas eller avslås. Genom beslut i Kommunstyrelsen Dnr 2004,255, har beslutanderätten om medgivande delegerats till Räddningschef och Stf Räddningschef. Ett medgivande ges endast till fastighetsägaren eller någon i dennes familj. Vidare förutsätts att den som ska utföra sotningen är bosatt i fastigheten.

Ett medgivande gäller normalt tillsvidare, men kan återkallas vid brandskyddskontroll eller tillsyn om sotningen inte utförts på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt. Medgivandet är personligt och upphör således att gälla vid ett ägarbyte.

Vid beslut om avslag för ansökan lämnas motivering samt anvisningar om hur beslutet kan överklagas.

The image shows a 'Sotningsjournal' (Sooting Journal) form. It features the logo of the fire department at the top left. The form is divided into several sections: 'Fastighetsbeteckning', 'Fastighetsadress', 'Innehavare av medgivande', 'Sotningsobjekt' (with a list of 5 items), and 'Sotningsfrist'. Below these is a table with columns for 'Datum', 'Sotningsobjekt', 'Sign.', 'Anmärkning', and 'Brandskydds-kontroll sign.'. At the bottom, there is a note: '*Brandskyddskontroll utförs av kommunens entreprenör'.

Dokumentation

Den som får medgivande att sota själv får en sotningsjournal där fastighetsägaren ska dokumentera de sotningar han/hon utfört. I sotningsjournalen ska fastighetsägaren fylla i

- Sotningsobjekt
- Sotningsdatum
- Eventuella anmärkningar
- Signatur

Denna dokumentation kan sedan kontrolleras i samband med brandskyddskontrollen eller vid annan tillsyn från kommunens sida.

Arbetsbeskrivning för sotning

Åtgärder före sotningen

1. Kontrollera stegar och takskyddsanordningar, luckor och spjäll samt anläggningens funktion med avseende på:

a) Sotbildningar och beläggningar

Anläggningen kontrolleras med avseende på sotbildning och beläggningar som kan hindra dess funktion och medföra brandfara. Kontroll bör göras av lufttillförseln till eldstaden.

b) Skador eller förändringar av det tekniska utförandet

Särskilt bör beaktas skador eller förändringar som kan medföra brandfara till följd av korrosion, temperaturförhållanden, slitage och klimatpåverkan.

c) Tryckförhållanden

Anläggningen bör kontrolleras så att erforderliga tryckförhållanden föreligger under drift. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt tryckförhållanden i förbränningskammare, förekommande dragavbrott, anslutningar och kanaler.

d) Ordning och städning kring eldstaden

2. Bryt strömmen till anordningar som kan orsaka skador.

3. Flytta eller ta bort rökgastermometer och andra anordningar som kan skadas.

4. Stäng dörr till pannrum.

Sotningen/rengöringens utförande

Brandförebyggande rengöring innebär att sådant sot som utgör brandrisk eller kan leda till driftstörningar tas bort. Tillvägagångssättet kan se ut enligt nedan för olika objekt och delar:

Rökkanaler	Eldstäder
<p><i>Kanaler</i> Kanaler i skorstenar rengörs vanligen genom avpumpning, vilket utförs med det antal gånger som erfordras med hänsyn till sotens mängd och konsistens. Sot i skorstenens botten tas bort genom särskild sotlucka eller via förbindelsekanal till eldstad. Lös markstege ska tas bort efter utfört takarbete.</p>	<p><i>Pannor</i> Rengör förbränningskammare, konvektionsdelar och förbindelsekanal till skorsten. Nerfallet sot i förbränningskammaren behöver ej tas bort då detta vanligtvis förbränns vid den efterföljande eldningen. Större mängd nerfallet sot, vilket kan hindra normal eldning eller utgöra brandfara tas bort.</p>
Lokaleldstäder	
<p><i>Braskamin och kamin för fast bränsle</i> Kamin med överförbränning och kort rökgasväg fordrar oftast ingen sotning utan endast en kontroll av eldstaden. Rengör förbindelsekanalen. I kamin med lång rökgasväg rengörs samtliga rökkanaler och sotet tas bort. Om rökgasradiator eller förlängd förbindelsekanal är ansluten till kamin rengörs även dessa. Eventuellt kan de behöva monteras ned och tas i sär.</p>	<p><i>Kakelugnar</i> Stäng spjället innan avpumpning sker. Öppna spjället efter avpumpningen, rengör förbindelsekanalen och kakelugnens övre del via toppluckan. Rengör främre och bakre kanalerna genom de nedre sidoluckorna, nerfallet sot tas bort. Den främre kanalen rengörs genom eldstadsluckorna och sotet tas bort.</p>

<p><i>Pelletsamin</i> Rengör eldstadsutrymme och konvektionsdelar samt rökgasfläkt och förbindelsekanal. Kontrollera brännarskål och hål för förbränningsluft.</p>	<p><i>Öppna spisar</i> Utströmning av sot kan förhindras genom att öppningen täcks för. Väggarna i förbränningskammaren, kupan och rökkanalens nedre del rengörs. Sot som fallit ner på kallhylla och eldstadsbotten tas bort.</p>
<p><i>Kaminer för flytande bränsle (fotogen- och oljekaminer)</i> Om det behövs, för uttagning av sot i rökkanalen, lyfts kaminen fram och ansluts åter, innan sotning av kanalen sker. Rökgasvägarna i kaminen rengörs. Styrningarna i botten demonteras och borstas av. Sot i kaminens botten tas bort. Kontroll görs av bränslerörets mynning och lufttillförselhål samt av spjäll och motdragsluckor.</p>	<p><i>Spisar</i> Kokplattor, håll och stekugnens ovansida samt kanaler och utrymmen som utgör rökgasväg rengörs och sotet tas bort.</p>

Åtgärder efter sotning

Nerfallet sot runt objektet samlas upp. Sot ska läggas i askutrymme, askficka eller obrännbart sotkärl.

Obs! Kärl i plast eller annat brännbart material får inte användas.

Spjäll, draglucka, etc som ändrats för rengöringen återställs. Objekt med automatisk tändning startas och kontrolleras så att den fungerar utan anmärkning. I övriga objekt kontrolleras draget. Dörrar och luckor som öppnats, stängs efter rengöringen.

Utbildning i "egensotning"

Skånska brandskyddsföreningen arrangerar utbildningar i så kallad egensotning. Utbildningens syfte är att ge deltagaren nödvändig kunskap om sotning för att fylla kriteriet för kommunens medgivande om att sota själv. Räddningstjänsten i Osby rekommenderar denna utbildning som erbjuds i bl a Kristianstad. Utbildningen omfattar ca 4 timmar och innehåller:

- Styrande lagar och förordningar
- Anläggningskunskap
- Förbränningskunskap
- Sotningsteknik
- Brandrisk
- Säkerhet på tak
- Redovisning

För mer information

http://www.brandskyddsforeningen.se/skane/utbildning_skane/sotning

Tfn: 044-10 15 74 eller kristina.evertsson@kristianstad.se

Kontakter

Räddningstjänsten Osby kommun

Besöksadress: Norra Infartsgatan 23, 283 34 Osby

Postadress: Samhällsbyggnad, Räddningstjänsten 283 80 Osby

Tfn: 0479-52 81 98

E-post: raddningstjansten@osby.se

Hemsida: www.osby.se (sök på sotning)

Osbysotarn

Adress: Forsgatan 1, 283 36 Osby

Tfn: 0479-136 60

Mobil: 070-660 63 82

E-post: osbysotarn@telia.com

Brandskyddsföreningen Skåne

Adress: Ringvägen 20, 291 54 Kristianstad

Tfn: 044-10 15 74

E-post: rosie.alvarsson@kristianstad.se

Hemsida: www.brandskyddsforeningen.se/skane